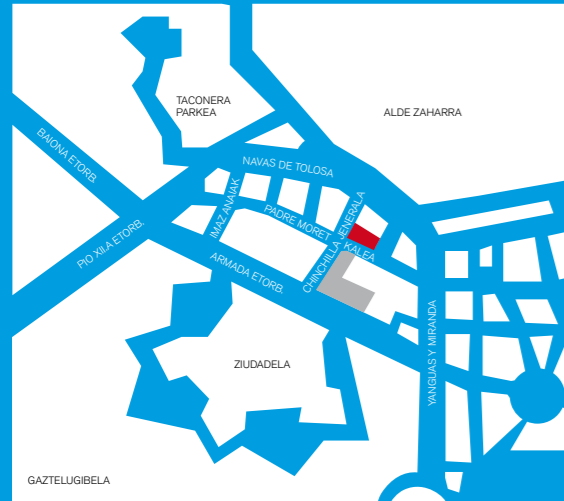

Haur Hezkuntza

Mankomunitatearen egoitza

- MANKOMUNITATEAREN EGOITZA
- BALUARTE

Ingurumen Heziketarako Programa

Chinchilla jenerala kalea, 7
(atzealdea)

Tel. 948 42 32 85
948 42 31 94

Faxa. 948 42 32 30
(Nora: Heziketa Programa)

E-posta.
mvital@mcp.es
jalzueta@mcp.es.

Webgunea
www.mcp.es
[http://www.mcp.es/
educacion_ambiental/
brote.htm](http://www.mcp.es/educacion_ambiental/brote.htm)

ARDURAZ JOKATZEKO
INGURUMENERAKO HEZIKETA

JARDUERA EGITARAUA
2009 | 2010

IRUÑERRIKO
MANKOMUNITATEA

Haur Hezkuntza

AURKIBIDEA

Aurkibidea

Ingurumen Heziketarako Programa	05 OR.
Berrikuntzak 2009/2010	06 OR.
Kontsumoa, Hondakinak eta Birziklapena Programa	08 OR.
Iruñerriko Ibai Parkea Programa	08 OR.
Ura: Hornidura Programa	09 OR.
Jardueren laburpena	10 OR.
Eskaera fitxa 2009/2010	10 OR.

SARRERA

Sarrera

Eskolako Ingurumen Heziketarako Programa Iruñerriko ikastetxe, ikasle, kolektibo eta partikularrei zuzendutako heziketa eskaintza da. Xedea Ura, Hondakinak eta Garraioa gaiei lotutako ingurumen heziketarako jarduera eta programak gauzatzea da.

INGURUMEN HEZIKETARAKO PROGRAMA

Zer helburu du?

Hezkuntza komunitateak ingurumenari buruzko kontzientzia eta horren inguruko interesa hartzea, baita egun dauden arazoetarako konponbideak bilatzeko zein etorkizunean agertu daitezkeenak saihesteko beharrezko ezagutzak, jarrerak, jokabideak, motibazioa eta nahia banaka zein taldeka eskuratzea ere. (Ingurumen heziketaren xedea, Belgradeko Gutuna, 1975).

Ingurumen esperientzia eta programak egin daitezela sustatzea, Iruñerriko hurbileko ingurunean ezagutza eta analisi kritiko eta sormenezkoa helburu izanzen dutenak.

Baliabide materialak eta aholkularitza tekniko eta didaktikoa erraztea, irakasleek zein ikasleek aipatu programak gauzatu eta euren informazio premiak bete ditzaten.

Zer eduki lantzen dira?

Uraren Ziklo Integrala / Hornidura eta Saneamendua.

Kontsumoa, Hondakinak. Konposta, Birziklapena eta Berreskuratzea.

Garraioa eta Mugikortasun Iraunkorra.

Iruñerriko Ibai Parkea.

Ingurumen Heziketa.

Naturako eta Hiriko Ingurumena.

Zer zerbitzu eskaintzen ditu?

Dokumentazio zentroa
Kontsulta eta mailegua.

Aholkularitza tekniko eta didaktikoa
Irakasle eta ikasleei zuzenduta.

Material didaktikoen diseinu, koordinazio eta edizioa

Sentikortasun kanpainak eskola esparruan

Ikastetxean hondakinak kudeatzeko baliabideak

- Ontziak biltzeko ontziak.
- Ikasgeletan papera birziklatu eta berrera-biltzeko ontzi, paperontzi eta erretiluak.
- Pilak biltzeko edukiontziak. Materia organikorako konpost-ontzia, etab.
- Horma-irudiak, gaikako bilketaren eranskailuak, etab.

Jarduera programa

Mankomunitateak kudeatutako instalazio eta espazioak bisitatzea. Ibilbide gi-datuak, sentikortasun instalazio, eremuak eta zentroak ezagutzeko helburu zehatza dutenak: burutzen diren prozesuak, funtzionamendua eta kudeaketa, ingurumenaren aldeko jarrera eta jokabideei buruzko hausnarketa ahalbidetzen duten jarduera osagarriekin batera.

Tailerrak. Lan proposamen dinamiko eta parte-hartzaileak, programa bakoitzeko eduki nagusiei buruzkoak, norberaren ardura eta erantzukizuna sustatzeko zein ingurumenaren aldeko jokabideak bereganatzeko.

Jardunaldiak. Goizeko saioak, instalazio batera edo ibai parkera egindako bisitatik garatzen direnak; helburua eduki zehatzetan sakontzea da, sentikortasuna azpimarratuz eta jokabide eta ohitura arduratsuak sortuz.

PARTE-HARTZE DATUAK

Emaizak
2008-2009

Iruñerriko ikastetxeak

	HAUR H.		LEHEN H.		BIGARREN H.		GUZTIRA	
	IKASTETXEAK	IKASLEAK	IKASTETXEAK	IKASLEAK	IKASTETXEAK	IKASLEAK	IKASTETXEAK	IKASLEAK
Ura	49	2.903	62	6.623	40	3.255	151	12.781
Hondakinak	39	3.223	32	2075	71	5.298		
Garraioa			12	909	11	693	23	1602
Ibai parkea	20	1.204	35	2798	25	1287	80	5289
GUZTIRA	69	4.107	148	13.553	108	7310	128	24970

BERRIKUNTZAK: URA

Water is your friend

DVDa

Mendillorriko ur-biltegieta egiten den jarduera programak eta Barrillo eta ura unitate didaktikoak laguntzeko baliabide berria dute, ikasgelan lantzeko: Ura zure laguna da DVDaren ingelesezko bertsioa.

DVDa ingelesez ikusteko aukera dago, beraz, Mendillorriko ur-biltegiak bisitatzeko egunean, baita, nahi izanez gero, maileguan eskatzeko ikasgelan lantzeko hurrengo egunetan.

BERRIKUNTZAK: HONDAKINAK

Hausnarketa berria 3R delakoei buruz

Eskola kanpaina

A ONTZIAK BILTZEKO ESPERIENTZIA PILOTUA

Eskola esparruan erabilitako hondakin-ontziak biltzeko eta berreskuratzeko programa pilotua abiatuko da, ikasturte honetan, horixe egin nahi duten ikastetxeetan. Xedea ikastetxeetako hondakinen kudeaketa erraztea da.

Papera biltzeko zein Eskola konposta egiteko programetan bezala, bilketa plana ezartzeko aholkularitza tekniko eta esperientzia errazteko baliabide materialak izanen dituzte eskura ikastetxeek.

Laguntzeko baliabideak

Kalean ikastetxetik hurbilen dagoen ontzi-erakundeak egokitzea.

Kolore horiko gurgil-ontziak erabiliko dira, ontziak biltzeko eta edukiontziraino eramateko.

Sentikortzeko horma-irudia.

Kanpainari buruzko triptikoa.

Izen-emateak

Telefonoz eskatu/Parte hartzeko konpromiso sinatutakoa bidali behar da urriaren 31 baino lehen.

Abian jartzea

Bigarren hiruhilekotik aurrera.

B SORMEN ARTISTIKORAKO TAILERRA, HONDAKINAK BALIATUTA

Ikasleek sormen lanak egingo dituzte arte adierazpeneko tailer horretan. Ohiko hondakinetatik hartutako materialak baliatuko dituzte horretarako: tapoiak edo ontzi txikiak, paper eta kartoiak, aluminio-papera, eta abar. Xedea hondakinak berrerabiltzea da. Natura zaintzeaz gain, eskola esparrua girotuko du ere. Bide-nabar, eskolako komunitatea nahastuko da egindako lan horretan eta hartutako konpromisoetan.

Betekizuna

Ontziak biltzeko programa pilotuan parte hartzea.

Norentzat

H.H-ko 3. mailakoak

Zehatzago deskribatuko da "Hondakinak" Programan (9. orr.)

C KONPOST ESPERIENTZIA

Teknika erraz eta ekologikoa da konposta egitea, baratze, lorategiko edo jantokiko hondakinak baliatzen dituena. Horren bidez, lurarentzat on-onak diren elikagaietan oso aberatsa den ongarria lortzen da.

Tailer moduko hitzaldi bat egiteko aukera dago, irakasleei zuzendua.

Eskolan konposta egiteko esperientzian parte hartu nahi duten ikastetxeek urriaren 31 baino lehen eskatu beharko dute telefonoz (Heziketa Programara deitu behar da).

D PAPERAK IKASTETXEAN BILTzea

Papera biltzeko baliabideak (paperontziak, erretiluak, horma-irudiak...) eskatzeko, parte hartzeko urteko konpromiso orria berri eta bidali beharko dute ikastetxeek ezarritako epearen barruan. Aipatu konpromisoa berritzeko eta paper baliabideak eskatzeko triptikoa ikastetxe bakoitzeko zuzendaritza taldeari igorri zaio.

HONDAKINAK ETA BIRZIKLAPENA PROGRAMA

Catalina de Foix ikastetxe publikoak utzitako eskulturak

3^m TAILERRA
Arte sormena hondakinak baliatuta

Norentzat
H.H. 3.mailakoak.

Iraupena, gutxi gorabehera
2 ordu.

Noiz
2. hiruhilekotik aurrera.

Parte-hartzaile gehieneko kop
1 talde/ikasgela tailer bakoitzeko (4 tailer gehienez ziklo bakoitzeko).

Helburuak

- Arte adierazpideak sortzea hondakin-ontziak erabilita.
- Hondakin-ontzi kopurua gutxitzea eta hondakin-ontziak berrerabiltzea.
- Esperientziaren berri ematea eskolako komunitateari.

Edukiak

- Ontziak berrerabiltzea eta biziberritzea.
- Gaikako bilketak Iruñerrian.

Tailerraren baliabideak

Hamaiketakoan erabilitako ontziak, edota alde zurretik prestatutakoak (koloretako tapoiak)

Betekizunak

Ontziak biltzeko programa pilotuan parte hartu beharko du ikastetxeak.

IBAI PARKEA PROGRAMA

1^m|2^m BISITA
Parkea zentzumenen bidez

Norentzat
1. eta 2. mailakoak.

Tokia

- Atarrabiako jolas eremua (Donapea. Ibaia-aren gaineko zaldaina).
- Barañaingo jolas eremua.

Noiz

1. eta 3. hiruhilekoak.

Egunak

Asteartetik ostiralera.

Ordutegia

09:30etik 12:00etara.

Iraupena, gutxi gorabehera
2, 30 h.

Parte-hartzaile gehieneko kop
2 talde/ikasgela bisita bakoitzeko.
3 talde/ikasgela, ostiraletan.

Helburuak

- Parkea ezagutzea eta berarekiko lotura afektiboak sortzea.
- Naturarengan errespetuz eta modu lu-dikoan hurbiltzea, zentzumenen bidez.

Edukiak

- Ibaia eta bere ingurunea.
- Paisaiaren natur eta giza elementuak.
- Informazioa jasotzea zentzumenen bidez.

Jarduerak

- Ingurunea behatu eta ezagutzeko paseo laburra.
- Sentikortasun jolasak: "Soinuak eta zaratak", "Ikusi-makusi. Zer ikusi? Koloreak", "Gauza arraroren bila", "Mikrotxangoa lupekin" eta "Opari bat Andrés ahatearentzat".
- Denbora librea hamaiketako jateko eta haur parkean jolasteko.

URA: HORNIDURA PROGRAMA

2^m|3^m BISITA
Nondik dator edaten dugun ura?

Norentzat
2. eta 3. mailakoak.

Tokia
Mendillorriko ur-biltegiak

Noiz
Ikasturte osoa.

Egunak

Asteartetik ostiralera.

Ordutegia

Saioak 09:30ean eta 11:15ean.

Parte-hartzaile gehieneko kop
2 talde/ikasgela bisita bakoitzeko.

Iraupena, gutxi gorabehera
1:30 h.

Helburuak

- Tokian dauden baliabideak aprobetxatzea uraren garrantzia eta ura zaintzeko beharra balioesteko.
- Urak egiten duen bidea ezagutzea, hartzen denetik kontsumitzen den arte, eta behar bezala erabiltzen ikastea.

Edukiak

- Ingurunea ezagutzea.
- Ura edateko on bilakatzea.
- Urak txorrotaraino egiten duen bidea.
- Kontsumo arduratsuko ohitura eta erabi lerak.

Jarduerak

- Bisita eta entzunaldia ur-biltegi zaharretan.
- Bideoa: "Ura zure laguna da".
- Jarduera: "Nondik dator edaten dugun ura?". Maketa bat muntatzea.
- Denbora librea hamaiketako jateko, haur parkean jolasteko eta ur-biltegietatik paseatzeko.

Betekizunak

Aldez aurreko prestaketa ikasgelan.

LAGUNTZEKO UNITATE DIDAKTIKOA

"Barrilo eta ura"

HAUR HEZKUNTZAKO 2. ETA 3. MAILAK

Unitate didaktikoak ondokoa biltzen du:
Ikaslearen lan-koadernoa.

Irakaslearen gidaliburua.

Musika eta uraren soinuak biltzen dituen CDa.

Horma-irudiak.

Margolan artistikoak.

Ikaslearen koadernoak eskatzea
Bisita ikasgelan prestatzeko ikasle bakoitzarentzako materiala eskatzeko, zehaztu zenbat koaderno behar diren eskaera fitxan.

DVDa

"Water is your friend"

Ura zure laguna da" DVDa ingelesez ere badago. Horrela, Mendillorriko ur-biltegietan ikusi ahalko da, edota, nahi izanez gero, maileguan eskatu ikasgelan lantzeko.

ARDURAZ JOKATZEKO INGURUMENERAKO HEZIKETA

Haur Hezkuntza

2009 | 2010

IKASTETXE ZK.

KODEA	JARDUERAK	IRAUPENA	ORDUTEGIAK	OHARRAK	1°	2°	3°
HONDAKINAK	48 Tailerra: Arte sormena, hondakinak baliatuta Novedad	2 h	Nahi dena	2. eta 3. hiruhilekoak			•
IBAI PARKEA	300 Bisita: "Parkea zentzumenen bidez" Atarrabiako eremua	2 h	9,45	1. eta 3. hiruhilekoak	•	•	
	301 Bisita: "Parkea zentzumenen bidez" Barañaingo eremua	2 h	9,45	1. eta 3. hiruhilekoak	•	•	
URA	24 Bisita: Mendillorriko ur-biltegiak + "Nondik dator edaten dugun ura?" jarduera	1,30 h	09,30 eta 11,15	1. eta 3. hiruhilekoak		•	•

IKASTETXEA

TELEFONOA

FAXA

POSTA ELEKTRONIKOA

BETE EZAZU LERRO BAT PARTE HARTUKO DUEN TALDE-IKASGELA BAKOITZEKO | Bertan behera utzi edo aldaketak egiteko, eguna baino 15 egun lehenago jakinarazi.

JARDUERA	MAILA	IKASLE KOPURUA TALDEA/IKASGELA	C (CAST.) E (EUS.)	ARDURADUNA NOMBRE Y APELLIDOS	NAHIAGO DEN DATA	ORDUA

H.H.-ko 2. eta 3. mailak: "Ura" Programaren bisitetarako ikaslearen lan koadernoak jaso nahi ditugu

BAI / KOP

EZ

HBP, ordutegi murritzapenak eta abar dituzten ikasleei buruzko oharrak:

Nahiago duzuen data ahalik eta gehiena zehaztea eskatzen dizuegu, horixe izango baita lehentasuna emateko irizpideetako bat.
Eskaera hau edo horren kopia ondoko helbidera bidali beharko da postaz edo faxez:
Mankomunitatea, Chinchilla jenerala k., 7 - 31002 – Iruña
2009ko urriaren 31 baino lehen bidali beharko da. Ondoren, guk jarriko gara harremanetan zuekin.

Ingurumen Heziketarako Programaren egoitza
Chinchilla jenerala k., 7 (atzealdea)
Tel. 948 42 32 85 | 42 31 94 **Faxa.** 948 42 32 30 (Heziketa Programa).
e-posta. mvital@mcp.es | alzueta@mcp.es. **Webgunea.** www.mcp.es